

صالی — ۱ مارت ۱۹۲۷

جلد : ۷

دردنجی سنه — نومرو ۸۱

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی پاننده کی بناده

الخصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی مجموعه

آبونه شرائطی : سنه لکی ۲۵۰ ،

آلتی آیانی ۱۲۵ ؛ فوق العاده

نسخه لر ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غیر و شدر .

تجوته من هیئت نتیجه طبیعی تنسیب

ایدله یین اثر لر اعاده ایدلمز .

هر آیک برنجی و اورده بشنجی کونلری هیقار علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی رسمی مجموعه در .

سعد الدین زهت بکه جواب

عزیزم سعد الدین بکه ،

«قونیہ خلیقات و حریاتی» حقدی مقاله له «ملی مجموعه» بکه یونسحه سنده مدراج جوابی اوقودم . کتابی بکه داتر درمیان ایدی بکه بکتر له مقاله تشکیل ایدهن سطر لری بکه - مساعده ایدهن سه کر - برانکه تدقی ایدهن :

۱ - ساز شاعر لیدن بحث ایدیه بکه ی سوله مکلکه رعنا ، اری بکه ده ، باله کس عاشقاره تاس ورنجی فسلک سکان صحفه سی بوناره تخصص بیوردی بکه ی ادعا ایدیه سورسکر . فی الواقع کتابی بکه بشی اون ساز شاعر بکه فهرستی مدراج بولودیفنه کوره ، بواضا کرده بوسویون حفسر سکر ، دیه بکه . فقط بر فاج قوشمه سنک اوسته اسمی و هانکی تازیلر ده دوغوب بولدی بکه قدا بدیل بکه بر شاعران طایفه شمش ، آ کلا بلیش اولدیفنه قاعته کتیرمه دیکمی ، مقاله م اوقشی تکرار اوقوش زحمتی اختیار ایدهرسه کر ، صراحت کورور سکر . لکسی تذکره نویسر بکه تعقیب ایدی بکه ی اصوله صار فله ، بکون بر فاج ایتامین ایدیه بکه ی بکه ی برایش بلیش اولیه جعفری ، مطاعا لیر سکر . ششو حاله «قونیہ خلیقات و حریاتی» بکه شاعر له محض قسمی بو یار زده مدوش ای بکه ، بیام ، نه ایچین ترجیح ایدی بکه ؟ بر شاعرک بو صوریله آ کلا بلیسه سی ، بجه ، بر ایشاح اوله دفلن ماغدا ، حی بر «تقدیم» بیله سایلاماز . اکر ذات عایک بکه بونک عکسه ذاهب ایه کر ، بکه اعلا ، بو ذهابی تصحیح ایتک و تلیفم ذکل ، شوفا دارک ، اری بکه ده قونیہ عاشق لره تاس ایدیه بکه ایتامیق حقدیر .

۲ - «قونیہ» منسوب ساز شاعر لره ، حی بونلرک عاشق عمر کی تورک و لولنلرک هر طرفده اوقوش ، سولیش ، شهرت قازانیش اولابلیسه «قونیہ» سلیقات و حریاتی» نده تصادف ایدیه بکه ی سولرک ، کچی قصد ایدی بکه کوچوک ردفته بکه کوزدل آ کلا شلیر ، فلن ایدهرم . کوهری ، دردلی ، قاراجه اوغلانی آرایه قاریشدرمه فله بکه ی استیفا ایدی بکه ی کسیر بکه ی بکه ی بونری کتابی بکه آرایه جی قدار حی غفات ایچند فرض ایته کرک سایی ده بولاماد .

۳ - عاشق عمر قونیله اولیه بیلیر . لاکن بو خصوصده ایلری سوردی بکه ی و بیقه مک قوت و محبتدن ایتیمیکر ؟ تدقی بیوردی بکه ی روایت اولونان عاشق عمر دیوانه ، سزی اعتاده سوق ایدهن اساساری اوکره نک ایتیه رسهم ، بی معنور عد ایتیمیکر ؟

۴ - مکتوبی بکه ی بو فقره سنده بکادر س و برمک لطفنده بولونیور سکر . معاملر ، ساده

الده ایدی بکه ی تقدیرده ایکنجی خلیقات نشر ایتک امکان داخلده دیکمیدر ؟

بو کونه قدار تورک خاق ادیبانی ویا تورک خلیقاتی نامیه مشترک لری جیقارد قاری ایلر ده تامیله تصاندیر . نه (رادولف) ک خاق ادیبانی ساحه سنده کی تدقیقاتی ، نه قوشک ، نه کیزه و نه ده صوک زمانلر ده طبع اولونان (زان دونی) نک اثر لری تامیله نرم احتیاج لری نری نظمین ایدیه بکه ی مهتده دیکلر . فقط بر تشبیه ، بر موفقیتدر . کاشکه کوهری بکه ، قاراجا اوغلانک اثر لری طویل و یوز دیه خبر ورن ذوات ده شمدی یه قدار - ولوکه نقصان بیله اولسه - الده ایدی بکه ی شعر لری نشر ایتش اولسه لری اولرک ده بولوده کی حرکت لری مملکت ایچین البته فائده لی اوله جقدی . بجه و نائق الده ایتک خصوصده بکه مکه نک هیچ بر فائده سی بوقر . زیرا ایشه یارایه جی بوتون مأخذ لری ، مرجعاندن استفاده ایدیه بیله بکه ی بوتون جو شکر لری تدارک ایدیه بکه ی امکان خارجده در . بکه محققده که خلیقات وادیسنده جالبانلر اثرک ، نشر ایتک خصوصده نه قدار استعمال ایدر لره مملکته ده اونستده فضله خدمت ایتش اولورل . بر طبع ایدیه بکه ی قصائلری تظاهر ایتیه بکه ی بکه ی طبیعیدر . اصل کمال ، نایام بیله اولسه یا کلشی

اولمایدن بر اثری عامه مک انظارسته وضع ایدیه بکه مکه در . بزبانه مرک آزلعه رعنا نقصان اولمقه برابر بویوردی بکه ی کی آز جوق فائده لی بر اثر وجود کتیردک . ذات عایک بکه ی اوزون زمانلردن بری خلق ادیبانی ایه اشتغال ایدن بر ذلک اثر لری او قوبایلیمک اک بویوک الممزد . باقی حرم لر اقدم .

۱۹ شباط ۱۹۲۲

سعد الدین زهت

حکملر و بر دیلمک هر زمان ایچین ممکندر . خصوصیه خلیقات تدقیقاتی بسیط و قولای برشی دیکلر . دایره لایه جی اثرلر ، ادبیات ، بدلیات ، روحیات ، اجتماعات و لسانیات کچی مختلف علملر نظر اعتبارده آله رقی جمع و تدوین ایدیلیر . حالوکه بو ار زده مفرداً جالبشمق مکان خارجده در . ایتیه بوسبیلده که آوروپاده خاق تورک لری ، ضرب مثالی ، خرافه لری اضطوبلامق اوزره جمعیله تشکیک ایتشدر . بناء علیه زدن فضله برشی بکه مکه محالی طالب ایتک ایتک دیکلر .

۵ - «قونیہ خلیقات و حریاتی» کتابنده مانیلرک و علی العموم ساز شعر بکه منشأ و تکامله داتر هان هیچ معلومات ویرلکسین بونلرک شکله ، بنه سنده عائد بسیط بر فاج سطرله اکتفا ایدیلشدر . «بویوردیلور ، بکه دوغور سوز ، اساساً زجه ده مطلوب اولان بویادی . اکر آرزو بویوردی بکه ی شکله حرکت ایتک ایجاب ایدیه ی یازاجنمز اثرک عنوانی دیکشه بکه و اوزمان (خلق ادیبانک منشأ و تکاملی) ، (خاق ادیبانی نظم شکلری) کچی آدرله آیری آیری کتابلر یازما مری ایجاب ایدیه جقدی .

۶ - «کتاب علی العجله یازمشدر .» بویوردیلور ، نهودت ، زده بو حقیقی کتابک باش طرفده سوله مشدک . فقط بو اعترافک بر آرزو متواضعانه بر حرکت اولدیفنی تسلیم ایتک اقتض ایدر . کتاب علی العجله یازایلیر . فقط مدراجاتی علی العجله تدارک ایدیه مری . هنوز هیچ تثبیت ایدله بن خلق شاعر لر بکه ی اثر لری آله ایتک اولیه قولای برایش اولمایاجنی ذات عایک زده بیلیر سکر . خصوصیه (۲۰۵۸) ضرب متلک طویل نامی شهبه سکر که قیسه بر سیک محصولی اولاماز . نهودت بکه مکه وداها بر جوق و بیقه الده ایتک ممکندر . فقط ایچین مملکت نامنه بران اول خدمت ایتکدن فارغ اولهم ؟ یارین داهاجوق و بیقه

مکتبلنده کی طلبه به دکل ، بعضاً بویه خارجه ده درس و بر مک مجبور بنده قالدقاری چنه و طلبه لری حقیقه بوو کمر . نوطار یکزدن ایی استفاده ایتدیکم ایچون ذات عالیکه نه قادر تشکر ایشم آزدور .

۵ . — « قویه خلقیات و حرشاتی نده مایلرک و علی العموم ساز شعریک منشأ و تکاملنه دائر هان هیچ معلومات ویرلکسزین یونلرک شکله ، بنه منته عالم بسیط بر فاج سطرله اکثفا ایدیلدیر ، دیدیکی قید ایتدکن صوکر ا » اساساً زجه ده مطلوب وایدی « یو یوریورسکز . سعدالین بک ، تاریکی حاضر لار کن مقصدیکزک یوندن عبارت اولدینی سوله مکز ، بر معنا افاده ایتز . شبهه سبیلر سکز ، که خلایق و حرشیته متعلق نایلر ، یاقویه خریته سی ، مازمه مدخری ، یاخود یونلری تحلیل و تنقید و مایلترین تشریع ایدن برر تبعاً مدهن باشقا بر شی اولامازلر . کتابیکزک بر تبعاً اولدینی ذاتا اعتراف ایتدیکیزک نظر اونی بر وثیقه ، مازمه خریته سی سورنده تلق ایدیورسکز ، دیکدر . ذات عالیکز ، محصولکزه ایسته دیککز صقی اضافه ایتدکه سربست اولدیکز کی ، باشقالری ده سزک تلفیکز اشتراک ادوب ایتدکه سربستدر . آورواده یوکی متلرک نه طرزده ترتیب ، تصنیف و طبع اولدینغه مطلع اولدیکز ایچون سزین بکلمکده اولدینغه مساعینک کشته و فوکنز واردر .

۶ — کتابیکزی ایسته اوزون ، ایسته قیسه بر مدهده احضار ایش اولوکر ، بوجهت بی مک علاقه دار ایتز ؛ بی و هرکی علاقه دار ایدن ، بالکن اثرک عرض ایلدیکز قیمتدر . معافیته شوراسنی تصریح ایدمکه ، بجه ، خلایق و ادبسنده جالیشالرنک اثر شبراک خصوصنده نه درجه عجب اولورلرسه ، عملکته اونسته خدمت انش اوله قاری محقق دکادر . بالعکس کندیننده تألیف و تدوین قوت و اقتدار بی کوردهلر ، نشریات یاپارکن نه قدر تألیف لهر حرکت ایدرلرسه هم شخصلرته ، هم دعهلکته اوفادار فایده تأمین ایش اولورلر . بر اثرک بایلدقن صوکر ا تظاهر ایدجک نقصانلری ، باصیادان اول آراب بولتی ، انام ایتک بکاداه طبعی ، دهامقول کورویور . بوعتبار ایله ناام بر اثری عامه مک نظارسته وضع ایتکی اصل کال دکل ، هوسکارلقدن متولد بر استعجال تلق ایدیورم . بکا کتبه ، فی الواقع چالیشیورم . فقط مساعینک شمه سنی اوله ایکی کونده میدان چقاراجق قادار نه بر انکال ، نه هوسکارم . حرمتلری لطفاً قبول یو یوریکز ایتدم .

۲۲ شباط ۹۲۷

محمد خال

یاسمه دفرده سطرله

- ۲ -

عالمه نصرت -

لامبایی سوندور و قزولایه یوزولدم ؛ صوبانک دووارلرده چیچکلدن ، بری ماصالارنده کی اسرارلی شکلر آلان آلهورلی سیر ایدیورم . صاحبلم برر ایکنه کی یاشمه بایور و کوز بیکلرم ... مدهش ...

... چامور ... ایچمده زهر دولو ، چامور دولو . خایر ! چامور دولو دیکل ، قزوانق دولو ! صوکر بر قزوانق قبیع ! ... حیاتم زهرلندی ؛ یئدی ... تولوم ، تولوم ... بن تولوم ! او ...

قزوانقلردن قورقویورم . یو مزار قزوانقی چوق قورقوش ؛ تحمل ایدم یورم ؛ اداها کنج ایم ؛ کنج ! هنوز بکری ... بو یاشده تولم ، تولمدن مزار قزوانقله کومولک ...

کونلر وهافتار ... و بوزنجیر ، بی تبه مدن طیرانغه قادر صاریور ! ... صوکر اده ... بو ، هپ بویه اولاجق !

مدهش : قزاشلاشدق ... آمانه مدهش یاری ! ... دوشه جکدم . یچین دوشمدم ، بیلیمورم . شاشیورم ... صالاندیم برکره . صوکر اذیلوب قالدیم ؛ و باشی چور وروب ...

آیلر کچور ، کچور . بهار گلش ، دیورلر : قوقو ، رنک ، چیچک و ترانه .. نعه لازم ! ... یونلر بی انجیدیور . نیم باشمک ایچنده قش دوام ایدیور و کولومده ابدی برکیجه !

بعضاً کندی کندیمه دوشونورم ...

... بیانودودی . سیلکیندم . رؤیا کی ... نه عجیب بر ... هیچ بر دقیقه یوق که ...

تصادف ، باشلی باشنه بر قدر تدر ! انسانلرک عجزنی دوشوندیکه انسانلقدن ایکره نیورم ! بزنه ز ... نه بز ز ... بر یغین ...

عمرلر صو کی آقور . صباح او یانجه کوزوم قویه ایلشدی : ۸ تموز ! یلر وارکوانی کوردمم ... اونی برداها هیچ کورمه جکم ؛ نه حزین ! ... دیورلرکه « غرور هر شی دیکلر » ؛ بعضاً غرور هر شیر . بر کنج قدینک غروری ...

رؤیامیدی ؟ ... نه غریب رؤیا ! معناسی بلای اولماین کوزلر ، بولوتلو کوکلر کیی ... ناصیل سسسنز یلوار دیلر ! ... غریب و کوزلر بر رؤیا ایدی !

رؤیایه چوق بکزه یوردی ، فقط حقیقت : تکرار اونک کوزلرته باقدم ؛ کوز کوزه باقیشدق ؛ بر برمرزه کولک . ایکی آرقاداش ؛ آوارلرده هیچ رشی کچمهش ایکی آرقاداش کیی ! ... ذاتا کچدی که ؟ ... ایچنده کچدیکم فیرطینا بی خراب ایتدی ، نیم کولکومی یقیدی . باشقا بر شی یوق کیمسه قباحلی دیکل دوستجه ، قازدشچانلی اوزاندیم ؛ الله ایصار لادق تموز ایتدیز آما ، بهار دوام ایدیور . دنیا کل و ببل دولو . دنیا ، شریقلر ، چیچکلر قهقهه لرله ... و کوز یاشلریله دولو . دنیانه کوزل ؛ کوز یاشلری ده کوزل ؛ کوزل یاشلری ، اگر قیریلان غرور کزک کوزلرندن دوکولم یورسه ، خارق العاده کوزل و خارق العاده لذیدر ؛ بن بولده قالدیم ...